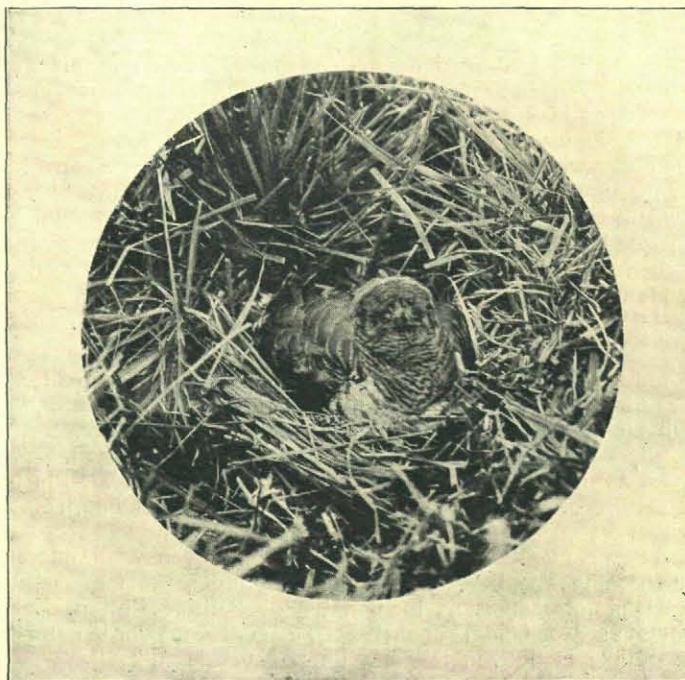

den roep, uiterlijk in de vierde week van Juli komen we den ouden vogel nog wel eens onverwacht tegen. Jonge koekoeken, vluchtig en nog gevoerd wordend zagen wij in de

Jonge Koekoek in nest van Graspieper.

derde en vierde week van Augustus. Deze Assendelfters zijn dus ook wel laat Trekkende jonge koekoeken zijn niet zeldzaam in September, worden een enkele maal ook in Oktober gezien. T.

Mieren, die bladluizeneieren verzamelen. — Over deze reeds eenige malen in de litteratuur vermelde wetenswaardigheid heb ik bij mijn studie der Nederlandsche Bladluizen een vermeldenswaardige waarneming genoteerd.

Oct. 1929. Bij het omkeeren van een oud betonblok, zoekend naar Myrmecophile bladluizen, waarover in Nederland nog weinig gepubliceerd is, merkte ik een groepje van ongeveer 15 gele mieren (*Lasius* sp.), die op een opvallende wijze zich verdrongen bij een circa $1\frac{1}{2}$ cM. wijde en diepe holte in het beton.

Bij nadere beschouwing bleek, dat in de holte een aantal Bladluizeneieren waren verzameld. Deze moesten daar door de mieren zijn bijeengebracht, daar de dichtst bijzijnde Bladluizenkolonie zich op tenminste 30 cM. afstand bevond. Dit was een kolonie van *Aphis plantaginis* Schrank, een donkergroene luis met zwarte kop, die meestal ondergronds leeft aan de wortels, wortelhals en onderzijde der tegen de aarde aangedrukte bladeren. Van der Goot in zijn groote werk over de Nederlandsche Bladluizen (Beiträge zur Kenntnis der Holländischen Blattläuse, 1915) vermeldt deze soort ten onrechte ook van *Achillea Millefolium*. Buitenlandsche auteurs ook van *Daucus carota*, *Chrysanthemum* (*Tanacetum vulgare* en *Lychnis*, waarvan tenminste 2 opgaven op verwisseling met andere soorten berusten.

Aphis plantaginis Schrk. legt eieren, die onmiddellijk na de afzetting oranje zijn,

evenwel spoedig glanzend zwart worden. Ze worden net als andere bladluizeneieren omgeven door een kleverige substantie, die ze aan de plantendeelen vastlijmt en aan de lucht in korten tijd hard wordt, zoodat de eieren zeer stevig bevestigd worden.

Nu was een deel der eieren, zeker 25 (totaal waren er een 30) nog helder oranje, de rest al zwart.

Het ligt voor de hand, om te veronderstellen, dat de mieren de luizeneieren vrijwel bij het verlaten van het lichaam hebben opgevangen en meegenomen, wegens de moeilijkheid ze na het vastkleven los te krijgen.

De steen werd zorgvuldig op de oude plaats teruggelegd, zonder succes, want toen ik een week later mijn waarneming herhalen wilde, waren de eieren verdwenen en de mieren pas na eenig graven terug te vinden.

Zeer gaarne wil ik mij belasten met de determinatie van Bladluizen. Men kan ze verzenden in een goed sluitend lucifersdoosje, liefst onder bijvoeging van de wetenschappelijke naam of een deel der voedsel-plant, levend of dood. Vooral uit Noord-Holland, de Noordzee-eilanden en Limburg is weinig of niets bekend.

Wageningen, 7-1-1930.

D. HILLE RIS LAMBERS.

Koeien, die brandnetels eten. — In den afgelopen zomer zag ik tot mijn groote vreugde in de buurt van Denekamp een koe, die heel gemoedereerd brandnetelplanten stond te eten. Dit ziende, moest ik onmiddellijk denken aan de ietwat simplistisch aangelegde teleogen, die beweren, dat doovenetels op brandnetels lijken, omdat koeien e. d. geen brandnetels eten; door de gelijkenis op de brandnetel zou dus de doovenetel voor veevraat gespaard blijven. Met het opstellen van nuttigheidstheorieën moeten we wel heel voorzichtig zijn.

Heeft iemand wel eens meer zoo'n koe gezien? Uit gegevens van anderen zou misschien op te maken zijn, of mijn koe het zoo doet als alle andere koeien. De mogelijkheid, dat de koe in kwestie abnormaal is, is toch niet geheel uit te sluiten. Zelfs als mijn koe abnormaal is, geloof ik toch, dat er kritiek geleverd kan worden op de simplistische teleologie, die de gelijkenis doovenetel—brandnetel „verklaren” wil.

Amsterdam.

M. J. ADRIANI.

De Spreeuwen. — Hedenmorgen las ik met groot genoegen uw artikeltje over de spreeuwen in den verzamelboom bij het Centraal St. te Amsterdam. En u stelde de vraag, hoever de vluchten dier spreeuwentropen zich uitstrekken. Welnu, verleden Zondag (2 Maart) wandelde ik met mijn zoontje op den Rijksstraatweg bij de Hofgeest ($\pm \frac{1}{2}$ uur gaans ten Z. van het Noordzeekanaal. Het was omstreeks 4 uur; een groote vlucht spreeuwen vloog in groote bogen over de graslanden, en nam daarna koers naar het Z.O. richting Spaarndam.

Na lezing van uw stukje komt het me voor, dat het een deel is der spreeuwen, die 's nachts huizen bij het C. St. te A'dam, en dat ze overdag hun voedsel zoeken in den Noord-Spaarndammerpolder en in de weiden beoosten den straatweg V-Pont Haarlem.

Drieënis-Velzen.

D. DE VRIES.

It Fryske Gea. — De Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten krijgt al meer provinciale navolgers of steunpilaartjes. Eerst is „het Utrechtsch Landschap” opgericht, dat Over Holland kocht, daarna „het Geldersch Landschap”, dat het landgoed de Delle wist te verwerven en thans hebben de wakkere Friezen „het Friesche Landschap” opgericht, maar ze noemen dat „It Fryske Gea” en dat is niet zoo heel gemakkelijk uit te spreken, maar dat doet er niet toe. Onze vriend Dijkstra behoort tot de oprichters en wij hopen, dat als eerste inzet het mooie landschap van Bakkeveen behouden moge worden. Bij de onderhandelingen over de Boornbergumer Petten eenige jaren geleden hebben we levendig beseft, welke groote gevaren het Friesche Landschap bedreigen. Ook weten wij in Holland nog lang niet goed genoeg hoe belangrijk Friesland is *buiten de meren*. Er is voor It Fryske Gea dus werk in overvloed. Wij twijfelen er niet aan, of de Friezen zullen zich goed weren.

T.